

Täysistunto

Tiistai 18.11.2025 klo 14.00—21.13

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 52 ja 52 f §:n ja varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain muuttamisesta sekä tuloverolain 33 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 125/2025 vp

Toimenpidealoite TPA 11/2025 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 19/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu alkaa. Edustaja Lohi, mietinnön esittely, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.02 **Markus Lohi kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen valtiovarainvaliokunnan mietinnön koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 52 ja 52 f §:n ja varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain muuttamisesta sekä tuloverolain 33 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta.

Tämä esityshän perustuu kevään 2025 puoliväliriihen päätöksiin. Puoliväliriihessä tehtyjen päätösten ytimessä ovat muun muassa Suomen talouskasvun edellytysten vahvistaminen ja julkisen talouden kestävyys. Osana kasvutoimien rahoitusta hallitus päätti estää osinkoverotuksen minimointiin tähtäävien osakevaihtojärjestelyjen epätarkoituksenmukaisen hyödyntämisen verotuksessa. Puoliväliriihen kasvutoimiin sisältyvän kirjauksen mukaan Suomen osakevaihtosäännökset ulotetaan koskemaan Euroopan talousalueen ulkopuolisia maita ja samalla tarkastellaan osakevaihdossa maksetun rahavastikkeen määräytymistä ja tehdään siihen tarpeelliset muutokset.

Osakevaihto on elinkeinoverolain 52 f §:ssä määritelty yritysjärjestely, jossa osakeyhtiö hankkii laissa tarkemmin määritellyn osuuden toisen osakeyhtiön osakkeista ja antaa hankittavan yhtiön osakkeenomistajille vastikkeena omia osakkeitaan. Jos veroneutraalin osakevaihdon laissa säädetyt edellytykset täyttyvät, ei osakevaihdossa osakkeet luovuttavalle osakkeenomistajalle synny välittömiä tuloveroseuraamuksia, vaan verotus lykkääntyy siihen ajankohtaan, jona osakevaihdossa vastikkeeksi saadut osakkeet luovutetaan. Siltä osin kuin vastike annetaan rahana, katsotaan luovutus veronalaiseksi. Osakevaihtoa koskeva sääntely perustuu yritysjärjestelydirektiiviin. Elinkeinoverolaissa tai yritysjärjestelydirektiivissä ei säännellä osakevaihdossa osakkeita hankkivan osakeyhtiön verotuksesta tai hankittujen osakkeiden hankintamenosta, joten osakkeiden hankintameno hankkivan yhtiön verotuksessa määräytyy verolain yleisten periaatteiden pohjalta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2025 vp

Osakevaihtojärjestely mahdollistaa kohdeyhtiön arvostamisen välittömästi hankkivan yhtiön nettovarallisuuslaskelmalla käypään arvoon, joka vaikuttaa hankkivan yhtiön verotukseen sekä sen osakkeenomistajien osinkoverotukseen. Mahdollisuus suurempaan huojennettuun osinkoon saattaa kannustaa puhtaasti verotuksellisista syistä toteutettaviin osakevaihtoihin. Esityksen mukaan pienten ja keski suurten yritysten osakevaihdossa on usein kyse samojen osakastahojen kesken toteutettavasta järjestelystä osinkoverotuksen optimoimiseksi, jolloin osakkailla on intressi määrittää osakkeiden hankintameno mahdollisimman suureksi.

Esityksessä ehdotetaan, että osinkoverotuksen minimoimiseksi tehtyjen osakevaihtojen avulla saatava epätarkoituksenmukainen osinkoverohyöty estetään säätämällä arvostamislaissa osakevaihdossa omistusta vaihtavien osakkeiden arvostusperiaatteista. Ehdotuksen mukaan osakkeet arvostetaan hankkivan yhtiön nettovarallisuuslaskelmalla käyvän arvon sijaan osakevaihtoa edeltävään matemaattiseen arvoon, jolloin käypä arvo ei paisuttaisi hankkivan yhtiön nettovarallisuutta eikä siten kasvattaisi yhtiöstä nostettavan huojennetun osingon määrää. Esityksessä on arvioitu, että muutoksen seurauksena yksinomaan osinkoverotuksen minimoimiseksi tehtyt osakevaihtojärjestelyt loppuisivat. Kohdeyhtiön osakkeen arvostaminen matemaattiseen arvoonsa hankkivan yhtiön nettovarallisuuslaskelmalla ei kiristäisi osakkeita luovuttaneen osakkeenomistajan verotusta verrattuna tilanteeseen ennen osakevaihtoa.

Osakevaihtojärjestelyt osinkoverotuksen minimoimiseksi liittyvät pääasiassa tilanteisiin, joissa osakevaihdon kohteena oleva yhtiö ja hankkiva yhtiö ovat samojen osakkaiden tai heidän lähipiirinsä omistuksessa, minkä vuoksi muutos ehdotetaan rajattavan koskemaan vain etuyhteydessä toisiinsa olevien osapuolten välillä toteutettuja osakevaihtoja, joissa osakkeiden omistus järjestelyn seurauksena vain muuttuu välilliseksi.

Arvoisa puhemies! Vaikka tämä on hieman hankalaakin veroteknistä tekstiä mietinnössä, ajattelin jatkaa vielä lyhyesti tästä ajallisesta kohdentamisesta ja muutamasta muusta näkökulmasta, mitä valiokunnan mietinnössä on haluttu nostaa esille.

Ensinnäkin arvostamislain muutosta ehdotetaan sovellettavan vain 1.1.2017 tai sen jälkeen toteutettuihin osakevaihtojärjestelyihin. Jos siis osakevaihto on toteutettu ennen vuotta 2017, ei tätä säännöstä sovellettaisi. Taustaksi on esityksessä esitetty useita oikeudellisia ja hallinnollisia perusteita, nimenomaan siis tämän ajallisen kohdentamisen taustaksi. Nimittäin Verohallinto on siirtynyt sähköiseen tietojärjestelmään vaiheittain vuodesta 2016 alkaen, jolloin tietojen jälkikäteinen saatavuus ja tarkastettavuus kyseistä ajankohtaa aikaisemmilta vuosilta olisi huomattavasti vaikeampaa ja alttiimpaa virheille.

Esityksen tavoitteet huomioon ottaen esityksessä ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena sitä, että arvostusmuutosta ei sovellettaisi jo tehtyjen osakevaihtojen osalta tulevaisuudessa nostettaviin osinkoihin, koska muutoin järjestelyn toteuttaneet pystyisivät edelleen hyötymään käyvän arvon kasvattamasta nettovarallisuudesta ja kevyesti verotetusta osingosta.

Ehdotetut muutokset kohdistuvat tulevaisuudessa tehtäviin verotuksellisiin toimiin. Lainmuutoksella ei muutettaisi ennen lain voimaantuloa toteutettujen osakevaihtojen tai osingonjakojen verotusta. Verovelvollisen oikeusasemaa ei myöskään heikennetä kohtuuttomasti, sillä lainmuutos ei poista jo toteutettujen osakevaihtojen liiketaloudellisia hyötyjä. Kyse olisi osinkoverojärjestelmän ja osakevaihtosäännöksen yhteisvaikutuksesta syntyneen tahattoman verohyödyn poistamisesta.

Ehdotetulla muutoksella on kuitenkin nähty myös taannehtivia vaikutuksia, koska verovelvollisen vahingoksi otettaisiin huomioon ennen lain voimaantuloa tapahtuneita seikko-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2025 vp

ja. Valiokunta toteaaakin yleisellä tasolla, että ennakoitavuuden ja kohtuullisuuden näkökulmasta verolainsäädännön muutoksiin, joilla on taannehtivia vaikutuksia, tulee suhtautua äärimmäisen pidättyväisesti ja niihin tulee turvautua vain poikkeuksellisissa tilanteissa.

Arvoisa puhemies! Kuulemisessa on nostettu myös esille mahdollinen taannehtivuusongelma perustuslain näkökulmasta, ja tästä johtuen valiokunta on saanut selvitystä siitä, että asiassa ei ole eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 2 momentin mukaista epäselvyyttä. Tämä tarkoittaa siis sitä, että jos eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 2 momentin mukaan ilmenee, että olisi mahdollinen ristiriita perustuslain tai kansainvälisten sopimusten kanssa, valiokunta voi pyytää perustuslakivaliokunnalta lausunnon tästä väitetystä perustuslakiristiriidasta, ja siksi valiokunta on saanut selvityksen, jossa todetaan, että tämäntyyppiselle lausunnolle ei ole tarvetta.

Arvoisa puhemies! Esityksessä myös ehdotetaan osakevaihtosäännösten ulottamista Etan ulkopuolisiin maihin tiettyjen lisäedellytysten täyttyessä. Tältä osin tavoitteena on helpottaa rahoituksen hankkimista Suomessa sekä vahvistaa kilpailukykyä.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että osakeyhtiö voisi hakea muutosta oman osakkeensa vertailuarvoon.

Valiokunnan käsittelyssä on tehty muutamia täsmennyksiä.

Arvostuslain 12 §:ään esitetään pientä lisäystä, joka koskee sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitsemistä ja kohtelua niissä tilanteissa aivan samalla lailla symmetrisesti.

Toinen on sitten voimaantulosäännös, 3. lakiehdotus, jossa valiokunta ehdottaa 3. lakiehdotuksen voimaantulosäännöksen 2 momenttia täsmennettäväksi siten, että se vastaa perustuslaissa esitettyä ja osingon verotuksen alkamishetken vakiintunutta tulkintaa. Voimaantulosäännöksen 2 momentti 3. lakiehdotuksessa kuuluu muutoksen jälkeen seuraavasti: ”Lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2026 tai sen jälkeen nostettavissa oleviin osinkoihin.”

Arvoisa puhemies! Valiokunta ehdottaa näiden täsmennysten jälkeen, että eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen sisältyvän 1. lakiehdotuksen, että eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen sisältyvät 2. ja 3. lakiehdotuksen ja että eduskunta hylkää toimenpideoitteen 11/2025.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset esittelystä. — Sitten edustaja Sarkkinen.

16.13 Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Tämä lakiesitys pyrkii puuttumaan listaamattomien yritysten osinkoverohuojennukseen liittyvään ongelmaan, jossa keinotekkoisten osingonvaihtojärjestelyiden kautta pyritään minimoimaan verojen maksua. Esitys ehkäiseekin verrattain tehokkaasti keinotekkoisen osakevaihdon avulla tapahtunutta osinkoverojen minimointia. Hallituksen esitys ei kuitenkaan vastaa osakevaihtoon liittyviin luovutusvoittovero-ongelmiin. Ellei hallituksen esitystä korjata esittämällämme tavalla, sillä ei pystytä riittävän tehokkaasti torjumaan luovutusvoittoverojen välttelyä.

Osinkoverotuksen merkittävän keventämisen lisäksi keinotekkoisella osakevaihdolla voidaan keventää myös myöhemmin yrityskaupan yhteydessä maksuun pantavaa luovutusvoittoverotusta. Verotettavasta luovutusvoitosta voi muodostua huomattavasti pienempi kuin mitä se olisi ollut ilman osakevaihtoa. Vieläkin suurempi verohyöty muodostuu silloin, jos kohdeyhtiön osakkeet voidaan katsoa niin sanotuiksi käyttöomaisuusosakkeiksi, jolloin niiden luovutus on osakeyhtiölle kokonaan verovapaata.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2025 vp

Hallituksen esityksen mukaan jatkossa osakkeiden hankintamenoksi katsottaisiin verotuksessa osakkeen osakevaihtoa edeltänyt matemaattinen arvo. Tätä uutta määrittystapaa sovellettaisiin kuitenkin vain tilanteissa, joissa sekä yritysmyynti että sitä edeltänyt lähipiiriosakevaihto ovat ajoittuneet 1.1.26 jälkeiselle ajalle. Tähän liittyy useita ongelmia. Suurimpia ongelmia ovat kapea ajallinen rajausta sekä se, ettei hallituksen esityksessä esitetä käyttöomaisuusosaketapauksiin minkäänlaista ratkaisua. Myös viimeksi mainittuihin tulisi puuttua nyt, kun korkeimman hallinto-oikeuden viimevuotinen ratkaisu on tehnyt käyttöomaisuusosakkeisiin liittyvän verosuunnittelun entistä helpommaksi. Lisäksi hankintamenon määräytyminen matemaattisen arvon mukaan johtaa siihen, että osa luovutusvoitosta jää jatkossakin verottamatta myös niissä tapauksissa, joissa uusia säännöksiä sovelletaan.

Hallituksen lausunnolla ollut luonnos puuttui käsittelyssä olevaa esitystä paremmin kuvattuun ongelmaan. Sääntelyn piiristä ollaan rajaamassa nyt ulos kaikki ne tuhannet yritykset, joissa osakevaihto on jo toteutettu. Tämä kaventaa soveltamisalaa merkittävästi ja tarjoaa täyden verohyödyn kaikille osakevaihdon jo toteuttaneille. Säännös tulisi palauttaa koskemaan myös jo tehtyjä osakevaihtoja niiltä osin kuin myynti ajoittui lain voimaan astumisen jälkeiselle ajalle.

Hallituksen esityksessä ei esitetä lainkaan ratkaisuja tilanteisiin, joissa lähipiiriosakevaihdon hankitut osakkeet saadaan luettua käyttöomaisuuteen ja siten myytyä kokonaan verovapaasti. Tästä johtuen luovutusvoittoveron voi jatkossakin välttää kokonaan osakevaihdon avulla, jos osakkeet katsotaan käyttöomaisuudeksi ja verovapaan myynnin edellytykset täyttyvät. Jotta luovutusvoittoverolta ei voisi välttää kokonaan, tulisi hallituksen esityksessä säätää muutosehdotuksemme mukaisesti, ettei lähipiiriosakevaihdon hankittuja osakkeita voida lukea käyttöomaisuudeksi.

Kesällä lausunnoilla olleessa hallituksen esitysluonnoksessa esitettiin, että hankintamenoksi olisi tullut osakkeiden alkuperäinen hankintameno. Näin verotettavasta myyntivoitosta muodostuu osakevaihdon jälkeen samansuuruinen kuin mitä se olisi ollut ilman osakevaihtoa. Lakiesitys tulisi tältäkin osin palauttaa vastaamaan alkuperäistä esitysluonnosta.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys on siis oikeansuuntainen mutta riittämätön, ja se tulisi palauttaa lausuntoversiossa olleisiin muotoiluihin. Näillä perusteilla esitän, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseen mukaiset muutosehdotukset.

Lopuksi totean, että olisi ylipäätään korkea aika luopua listaamattomien yhtiöiden osinkoverohuojennuksesta, joka kannustaa erilaiseen verokikkailuun ja vähentää valtion verotuloja ja ohjaa yrityksiä pumppaamaan rahaa ulos investoimisen sijaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Viitanen.

16.17 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on varsin tarpeellinen hallituksen esitys. Tällä tilkitään porsaanreikiä verotuksessa, ja tämä esitys tukkii sellaisen mahdollisuuden, että keinotekoisilla yhtiöjärjestelyillä sitten pyrittäisiin minimoimaan osinkoverotusta.

Minun on pakko mainita, puhemies, että tästä samasta asiasta edustaja Räsänen johdolla sosiaalidemokraattinen valtiovarainvaliokuntaryhmä teki toimenpidealoitteen jo tämän vuoden helmikuussa, ja tietenkin siltä osinkin on katsottava myönteisesti sitä, että tämä meidän toimenpidealoitteemme käytännössä nyt kyllä sitten etenee.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2025 vp

On aina, puhemies, varsin viisasta tukkia porsaanreikiä verotuksesta. Se on aina viisasta, ja näinä taloudellisina aikoina se on erityisen viisasta, koska kyllähän siinä, että pystyy minimoimaan näitä maksettavia veroja, valtio myös menettää paljon yhteisiä verotuloja, ja se ei tietenkään ole hyvä asia se.

Tämä on mielestäni myös hieman, voisi sanoa, oikeudenmukaisuuskysymys. Jos näinä aikoina hallitus on esimerkiksi leikannut tavallisen suomalaisen palveluja ja tavallisen suomalaisen verotus on nostettu korkeimmilleen kymmenen vuoteen, niin on vähintäänkin kohtuullista, että puututaan myös sitten näihin mahdollisuuksiin minimoida verotusta, tehdä aggressiivista verosuunnittelua ja tehdä keinokehoisten yhtiöjärjestelyjen kautta mahdollisuuksia käytännössä katsoen vältellä merkittävällä tavalla veroja.

Mutta, puhemies, yksikään esitys ei ole ihan täydellinen, ja tässäkin sitten se pieni mutta tulee. Me kuulimme äsken tuossa edustaja Sarkkisen esittelyssä, että tähän on lausunto-luonnoksen jälkeen tehty tiettyjä heikennyksiä muun muassa tämän luovutusvoittoveron osalta siten, että luovutusvoittoveron välttelyä ei voida tällä tilkitä riittävällä tavalla. Siksi me sosiaalidemokraatit olemme mukana tässä edustaja Sarkkisen esittelemässä vastalauseessa, ja niinpä kannatan edustaja Sarkkisen esitystä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Koskela, Jari.

16.19 Jari Koskela ps: Kiitoksia, rouva puhemies! Tällä esityksellä sanotaan ”seis” kikkailulle, jossa perustetaan holdingyhtiö vain sitä varten, että osingot muutetaan kevyemmin verotettaviksi. Kun osakevaihdossa siirrytään käyvän arvon sijasta matemaattiseen arvoon, ei paperilla paisutettu nettovarallisuus enää oikeuta ylimää räisiin huo jennettuihin osinkoihin.

Rehellinen yrittäjä, joka pyörittää aitoa liiketoimintaa, ei häviä tässä. Häviö on se, joka on rakentanut järjestelmänsä pelkästään verohyödyn ympärille. Tämä on juuri sellaista veropohjan paikkaamista, joka tekee verotuksesta selkeämmän ja toimintaympäristöstä reilumman jokaiselle.

On ollut selvää, että osinkojärjestelmän sisälle on rakentunut väyliä, joita ei ole tarkoitettu tavalliselle pk-yrittäjälle vaan verosuunnittelun ammattilaisille. Etu yhteysosapuolten osakevaihtojen kiristäminen on täsmätoimi juuri näihin tapauksiin, sellaiseen kikkailuun, jossa omistus ei tosiasia ssa muutu mihinkään, mutta verotus kevenee. Tätä toimintaa ei voi perustella yrittäjyyden tukemisella.

Tässä osakkeiden arvostamista koskevan muutoksen arvioidaan lisäävän ansio- ja pääomaverotuloja yhteensä 37 miljoonaa, ja kun otamme varainsiirtoveron pienennyksen, 3 miljoonaa, nettovaikutus on 34 miljoonaa. Me perussuomalaiset haluamme, että verojärjestelmä kannustaa työllistämiseen ja investointeihin, ei pelkkiin paperijärjestelyihin. Tässä paketissa kohde on rajattu oikein ja tavallinen yrittäjä voi nukkua yönsä rauhassa. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hoskonen.

16.21 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Koskela lausui äsken ne tärkeät sanat, että verotuksen pitää olla kannustavaa, mutta myös selvensi toiselta puolelta, että yhteiskunta saa oikeudenmukaisen osan siitä yrityksen tuotosta verona omaan kassansa. Tämän tasapainon hakemisestahan on tässäkin asiassa kysymys. Elikkä yrityk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2025 vp

sen pitää mieltää se asia sellaisena, että yrittäjän kannattaa edelleen yrittää, investoida, laajentaa ja ottaa työvoimaa töihin, ja sitten kertyvästä voitosta maksaa kohtuullisen veron yhteiskunnalle. Sehän olisi optimitalanne, että saataisiin yksityinen, avoin sektori toimimaan, koska sitä kauttahan tähän maahan tulevat ne verot.

Niin kuin aina puhutaan, otan yhden konkreettisen esimerkin, vaikka sadan miljoonan kaivosinvestoinnin: Siinä voi olla ensimmäinen alkuinvestointi sata miljoonaa koneisiin ja laitteisiin. Siitähän tulee jo arvonlisäveroa 25 miljoonaa suurin piirtein, tai ehkä vähän alle, kun kaikissa ei välttämättä ole se vero niin kova. Sanotaan 20 miljoonaa arvonlisäveroa heti kättelyssä, ja vielä ei ole tehty varsinaista kaivostoimintaa juurikaan, mutta on koneita, laitteita ja muita tällaisia asioita ostettu. Elikkä sen jälkeen kun yritys lähtee sitten toimimaan ja tuottamaan, niin siitähän se veronmaksu alkaa, sekä yhteisövero että ansiotuloverot ja muut verot, ja sitten käytetään palveluita ja monta muuta asiaa, ostetaan erilaisia varusteita sinne työmaalle, ja kaikesta kertyy pikkuhiljaa verokertymää valtion kassaan, ja kunta saa omat tulonsa aikanaan.

Näin ollen, kun edustaja Lohi esitteli tuon erittäin monimutkaisen lakipaketin, niin voi sanoa, että tuli mieleen erään valtiomiehen sanat, että kun edustaja Lohi lopetti puheenvuoronsa, hän olisi voinut lopuksi sanoa, että tämän pitäisi olla selvää tekstiä, varsinkin niille, jotka sen täysin ymmärsivät. Jotain ymmärsin, mutta en ihan ehkä kaikkea.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lohi.

16.22 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Tuossa edellä kun esittelin valiokunnan mietinnön, niin silloinhan ei oikein voi kertoa, mitä mieltä itse olen siitä, vaan pitää kertoa, mitä mieltä valiokunta on siitä, ja sen takia varasin tämän puheenvuoron vielä kertoakseni, että olen tämän mietinnön takana.

Täällä käytettiin muutamia puheenvuoroja, joissa duubioitiin tätä esitystä ehkä siltä kannalta, että olisi pitänyt mennä vielä pidemmälle joiltain osin, mutta samassa puheenvuorossa kyllä edustaja Sarkkinen — joka ehti valitettavasti jo lähteä — minusta hieman väärin ehkä ymmärtäen sanoi, että tämä nettovarallisuuden perustuva listaamattomien yhtiöiden osinkoverojärjestelmä kannustaa pumppaamaan rahaa yhtiöstä pois. Näinhän se ei ole, vaan itse asiassa se on juuri päinvastoin. Eli jos otat sitä rahaa yhtiöstä pois heti alkuun, niin eihän sinulla kerry nettovarallisuutta. Tämähän kannustaa nimenomaan jättämään sinne yhtiöön sitä varallisuutta, jotta se nettovarallisuus kasvaa, jotta tulevaisuudessa saisit osinkotuloja huojennetulla verotuksella.

Ymmärrän sen, että tänä aikana, ja jo pitkään, on keskusteltu siitä, onko tämä optimaalinen, paras mahdollinen osinkoverojärjestelmä. Minusta tätä keskustelua pitää käydä ja pitää jatkaa, mutta silti olen sitä mieltä, että kun katsotaan taaksepäin historiaa, niin onhan tämä järjestelmä, jossa pienet ja keskisuuret yritykset ovat pitäneet vahvoja taseita ja on verotuksellisesti kannustettu pitämään vahvaa tasetta, jotta saat huojennettuja osinkoja, ollut — jopa niinkin voimakasta sanaa voisinkin käyttää — siunauksellinen tavallaan Suomen taloudelle. Kun me tulimme koronakriisiin, jossa monessa yrityksessä tuli ongelmia, niin tämä järjestelmä oli kannustanut pitämään vahvat taseet, ja me näimme yllättävän vähän yritysten kaatumisia ja konkurssseja siinä kriisissä. Tuntuu, että niitä konkurssseja tulee vielä enemmän tällä hetkellä kuin tuli silloin korona-aikana. En ihan tilastoja tarkkaan muista, mutta taitaapa olla, että niitä tulee nytten enemmän. [Lauri Lyly: 3 500!] Eli kyllä tällä on ollut iso merkitys.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2025 vp

Millä tavalla tahansa tätä osinkoverojärjestelmää uudistettaisiinkaan tulevaisuudessa, niin minusta sen kärjen pitäisi olla siinä, että me huomioisimme siinä myös yrittäjän riskin. Ei voi olla siis niin, että yrittämisen verotus olisi aivan samalla viivalla palkansaajan kannalta, joka ei ota sitä yrittäjän riskiä. Moni pk-sektorin yrittäjä joutuu sen lisäksi, että hän panee omaa rahaa sinne, antamaan takauksia yhtiön puolesta tai kantamaan muuten henkilökohtaista vastuuta siitä yritystoiminnastaan, ja silloin jos sijoitetaan siihen rahaa, niin pitäähän sille sijoitukselle ja kannettavalle riskillekin jonkunlainen preemio ja hyöty siitä syntyä. Tämä kannattaa muistaa aina. Mutta porsaanreiät pitää tilkitä, ja nyt tämä on tehty, ja hyvä näin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Savio.

16.26 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Tällä lakimuutoksella puututaan listaamattomien yhtiöiden eräistä keinotekoisista holdingyhtiöjärjestelyistä seuraavan hyvin matalan osinkoverotuksen epäkohtiin, ja on erittäin hyvä asia, että tähän puututaan. Esimerkiksi monet somevaikuttajat ovat hyödyntäneet holdingyhtiöitä verotuksellisesti ilman merkittäviä liiketoimintaan sitoutuneita pääomia ja saaneet täten hyvin matalasti verotettuja osinkoja. Mutta tämä holdingyhtiöjärjestely, joka on ollut keinotekoinen monessa tapauksessa, ei ole ollut lainsäätäjän alkuperäinen tarkoitus silloin, kun listaamattomien yhtiöiden yrittäjäriskiin perustuvaa huojaennettua osinkoverotusta on säädetty. Nyt tämä asia onneksi korjataan.

Arvoisa puhemies! Tätä lakimuutosta sovelletaan vuoden 2017 alussa tai sen jälkeen holdingyhtiölle luovutettuihin osakkeisiin niissä tilanteissa, joissa luovuttaja ja vastaanottaja ovat etuyhteydessä keskenään. Osakevaihdossa omistusta vaihtavat tai jo vaihtaneet osakkeet tullaan osinkoveroa määrättäessä arvostamaan ne hankkivan yhtiön nettovarallisuuslaskelmalla osakevaihtoa edeltävään matemaattiseen arvoon, jolloin ensi vuoden alusta lähtien nostettavissa olevia osinkoja koskeva verotus ei riipu siitä, onko tässä osinkoa maksava yhtiö holdingyhtiö vai se todellista liiketoimintaa harjoittava yhtiö, ja tämä on oikea lähestymistapa.

Arvoisa puhemies! Tämä lakimuutos tuo eri yritysmuotoja aiempaa selkeämmin samalle viivalle ja yhdenmukaistaa verotusmenettelyä. Samalla on todennäköistä, että holdingyhtiöjärjestelyt vähenevät merkittävästi, kuten valiokunnan puheenjohtaja Lohi esittelypuheenvuorossaan totesi.

Ehdotuksen arvioidaan myös tuovan valtiolle vuosittain yli 30 miljoonan euron lisäverotulot, mikä on tärkeää julkisen talouden kestävyysnäkökulmasta.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on erittäin hyvä ja kannatettava.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

16.28 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Lohi tuossa innoitti pyytämään puheenvuoron tästä yritysverotuksesta. Mutta ensin sanoisin tästä lakiesityksestä, että on hyvä, että tilkitään näitä porsaanreikiä ja saadaan läpinäkyvämmäksi ja verotuksellisesti tasa-arvoisemmaksi tämä tilanne. Siinä mielessä tässä on järkeä, mutta siitä, mitä edustaja Sarkkinen tuossa toi ja mitä edustaja Viitanen kannatti, olen samaa mieltä, niistä huomioista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2025 vp

Kyllähän yritysverotuksen ideaalimalli olisi se, että meillä verotettaisiin osakeyhtiöitä ja listaamattomia yhtiöitä ja holdingia kaikkia samoilla periaatteilla, samalla lailla ja se olisi ennustettavaa. Nyt meillä on tällaisia poikkeussääntöjä olemassa, ja se tässä tekee sitten siitä aina vähän sentyyppisen, että sitten ruvetaan sitä yhtiömuotoa hakemaan vähän sen mukaan, mikä kulloinkin verotuksellisesti tuntuisi viisaalta. Mutta kaikkein parasta olisi, että meillä olisi sellainen verotus yrityskentässä, että se olisi aika tasapuolinen ja läpinäkyvä ja silti kohtuullinen, koska hyvässä verojärjestelmässä on laaja veropohja ja matala verokanta. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lohi.

16.30 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Kyllä täytyy todeta, että edustaja Lylyn ajatuksessa on myös järkeä siinä, että meillä listattujen osakeyhtiöiden ja listaamattomien osakeyhtiöiden osinkoverotus olisivat samalla viivalla, ei tulisi tavallaan tämmöistä kynnystä. Mutta sitten on myös se toinen puoli: Silloin kun puhutaan listaamattomista yhtiöistä, niin silloin puhutaan pääsääntöisesti, jos katsotaan isoa massaa, yrityksistä, jotka ovat hyvin yrittäjävetoisia. Siellä kannetaan eri tavalla yrittäjäriskiä kuin sitten pörssiyrityksissä, jotka ovat listattuja. Siellä on palkkajohtaja, siellä eivät samalla tavalla omistajat joudu antamaan esimerkiksi vakuuksia, takauksia tai reaalivakuuksia yhtiöiden velkojen puolesta, ja siitä puuttuu tietyllä tavalla tämmöinen yrittäjäjyys, silloin ollaan palkkatöissä.

Minusta, tässä kun tätä pintaa pikkusen raaputtaa ja miettii, sillä on ollut ihan selkeä peruste, että osinkojakin on verotettu eri tavalla listaamattomissa osakeyhtiöissä kuin sitten listatuissa, ja niin se edelleenkin on. Mutta kun tätä järjestelmää kehitetään, niin minusta pitää avoimin mielin suhtautua siihenkin, että jos me löydämme järkevän mallin, jossa saadaan samanlainen verotus, niin ei sitä pidä lähtökohtaisesti poissulkea. Se ei ole se itsetarkoitus, mutta oleellista on miettiä, että silloin kun puhutaan listaamattomista yhtiöistä, niin oleellista ei ole pelkästään yhteisöveron määrä tai se, miten osinkovero menee, vaan se, mikä kokonaisvaikutus, kokonaisveroaste muodostuu tälle yrittäjälle siitä toiminnasta. Se on se olennainen tekijä, joka pitää muistaa, kun puhutaan listaamattomista. Jos me saamme mallin, joka toimii hyvin molempiin, niin mikä ettei sekin voisi tulla kyseeseen.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Heinonen.

16.32 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos hyvistä puheenvuoroista tässä edellä. Ajattelen kyllä monessa mielessä samalla lailla kuin edustaja Lyly, joka nosti esille sitä, että meidän pitää tiivistää veropohjaa. Porsaanreikien tilkitseminen on äärimmäisen tärkeää. Toisaalta myös itse usein olen pohtinut, että kun tätä verotusta on tehty vähän niin kuin pala palalta monessa kohdassa, niin siitä myös on tullut aika rikkonainen tai erilaisia vaihtoehtoja sisällään pitävä. Ajattelen itse niin, että isossa kuvassa juuri samalla tavalla meidän pitää yksinkertaistaa meidän verotusta ja tavoitella sitä, että se järjestelmä olisi sellainen, joka kannustaa kasvuun, investoimaan, työllistämään ja myös siihen riskinottoon.

Ja kyllä edustaja Lohi ihan oikein mielestäni avasi myös tätä eroa, mikä on esimerkiksi näiden listaamattomien ja pörssiyritysten välillä, vaikka isossa kuvassa voisi kannattaa sitä, että yritykset tuodaan samalle viivalle, mutta pitää tunnistaa myös se, että meillä on hyvin erilaisia yrityksiä. Monet ovat pieniä — itse asiassa kaikki ovat tainneet joskus olla pie-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2025 vp

niä ja sieltä kasvaneet — ja ennen muuta toivon, että yhdessä voitaisiin etsiä sitä, että meille syntyisi yhä enempi yrityksiä, jotka olisivat kasvuhakuisia, investointivalmiita.

Mutta se, jos me pystymme meidän verotuksen erilaisia porsaanreikiä tilkitsemään, mahdollistaa sen, että voimme sitten muuten verokantoja alentaa.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.